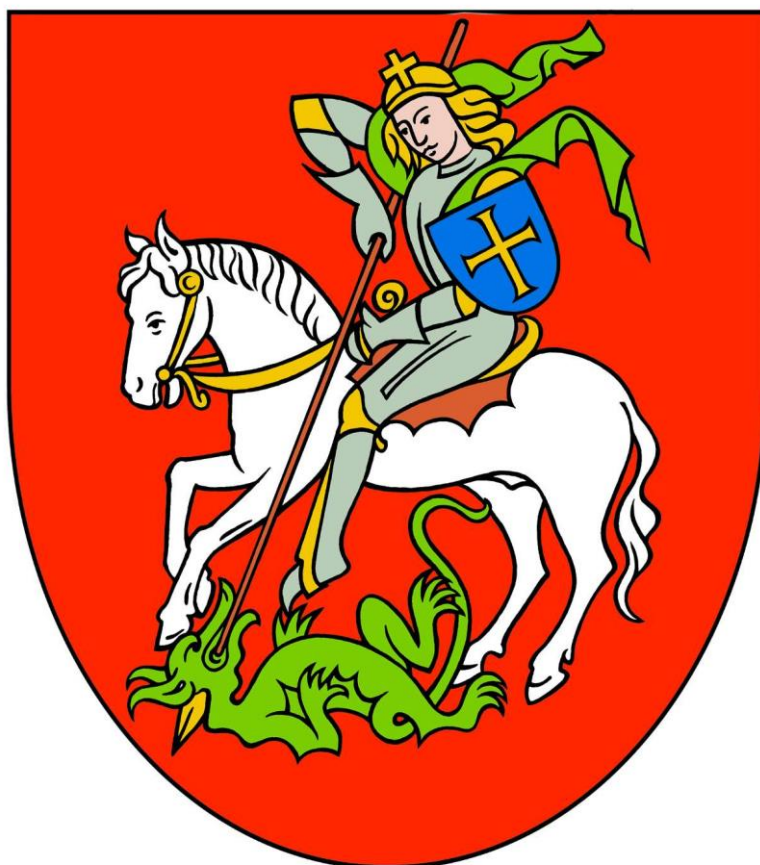

Město Vysoké Mýto

skupina prevence kriminality

Bezpečnostní analýza na rok 2023

1. Úvod

Hlavním nástrojem kontroly kriminality je bezpečnostní politika státu, jejíž součástí je preventivní politika, která se zaměřuje na eliminaci kriminogenních faktorů a kriminálně rizikových jevů, na práci s pachateli a na pomoc obětem trestné činnosti. Oproti trestní politice využívá preventivní politika metody nerepresivní, na nichž participuje široká škála veřejných institucí i soukromých objektů. Nejdůležitějším prostředkem k analýze kriminality je „kriminální“ statistika.

Bezpečnostní analýza slouží jako nástroj k analýze, rozklíčování aktuální situace ve městě, stanovování a přijímání opatření v oblasti kriminality. Zároveň je i přehledem o aktivitách města, preventivních programech a možných alternativách využití volného času. Bezpečnostní analýza je veřejným dokumentem, vychází z plánu prevence kriminality.

Město Vysoké Mýto se zapojilo ke komplexnímu součinnostnímu programu prevence kriminality vyhlášeného Ministerstvem vnitra ČR schválením zřízení funkce manažera prevence kriminality na městské radě dne 24.02.2009. Současně rada města schválila pracovní skupinu prevence kriminality. V pracovní skupině jsou - zástupce obvodního oddělení PČR Vysoké Mýto, zástupce MP Vysoké Mýto, zástupce základních škol Vysoké Mýto, zástupce nestátních neziskových organizací, zástupce volnočasových aktivit dětí a mládeže, zástupce dětských lékařů a manažeri prevence kriminality města Vysokého Mýta.

Dlouhodobě je preventivní působení v dikci především státní a městské policie. Městská policie byla zřízena v roce 1992. Základní prevencí je sama existence těchto složek. Ve městě Vysoké Mýto působí mnoho organizací, jejichž základní náplní je prevence v různých oblastech života lidí, zároveň zde však působí i organizace, jejichž zásadní úlohou není prevence patologických jevů, ale stávají se součástí bezpečnostní analýzy, neboť jejich místo v preventivních aktivitách má své opodstatnění.

Vedení města Vysokého Mýta věnuje náležitou pozornost projektům prevence kriminality, do kterých investuje z vlastních prostředků, ale také je zároveň příjemcem dotací z Programu prevence kriminality, případně dalších programů, vyhlašovaných příslušnými institucemi.

Od září roku 2012 působí, díky dotaci z MV ČR, v našem městě Asistenti prevence kriminality (dále jen „APK“). Aktuálně tuto funkci vykonávají dvě osoby. Působí nebo zároveň bydlí ve vyloučené lokalitě. Při výběru APK nebylo prioritní bydliště ve vyloučené lokalitě, ale spíše propojenost tohoto pracovníka ke skupině, se kterou bude pracovat. Zkušenosti z tohoto projektu jsou vesměs pozitivní. Zlepšila se vzájemná komunikace mezi minoritní komunitou a orgány města, orgány Policie ČR a městskou policií.

Současný kamerový systém je tvořen celkem 5 kamerovými body a 2 prakticky rovnocennými pracovišti obsluhy MKDS – primární pracoviště (umístění technologií, vyhodnocování záznamů, sledování a ovládání MKDS, poskytování záznamů) Městská policie Vysoké Mýto a sekundární pracoviště (sledování, ovládání MKDS a zajištění 24 hodinové služby u MKDS atd.) Policie ČR - OOP VM.

Město Vysoké Mýto hodlá i v roce 2023 kontinuálně pokračovat v preventivních projektech.

2. Analýza výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

Při vyhodnocení úrovně, tendencí a popisu kriminality ve městě budeme vycházet ze základních dvou informačních zdrojů, kterými jsou statistické údaje čerpané z informačních systémů místně příslušného obvodního oddělení Policie ČR a evidencí Městské policie Vysoké Mýto (dále také „MP VM“).

Ve městě je přímo dislokováno Obvodní oddělení policie Vysoké Mýto (dále také „OOP VM“), kde budeme získávat statistické údaje vztahující se k trestným činům (přečinům a zločinům) a přestupkům. Současně je OOP VM samozřejmě stěžejním partnerem obce při zajištění bezpečnosti osob a majetku

na území města a nezastupitelně se spolupodílí na činnostech, které směřují k udržení veřejného pořádku ve Vysokém Mýtě. Policisté z tohoto oddělení jsou také členy pracovní skupiny prevence kriminality. Management obvodního oddělení přispěl významnou měrou ke vzniku této bezpečnostní analýzy města. A to zejména dodáním statistických podkladů, popisu současných trendů vývoje trestné činnosti a přestupkového jednání ve městě, návrhy preventivních opatření, poznatky z výkonu služby, zdůvodnění umístění jednotlivých kamerových bodů atd.

Druhým zdrojem informací a poznatků jsou evidence Městské policie Vysoké Mýto, která je považována za integrální součást subjektů podílejících se na udržování veřejného pořádku ve městě. Taktéž i městská policie, její evidence a poznatky značně pomohly při tvorbě analýzy. Současný početní MP stav je 11 strážníků a 2 asistenti prevence kriminality.

Jedním z hlavních ukazatelů stavu kriminality na území města je níže uvedená tabulka, která početně udává a porovnává období 6 let. Počty spáchaných trestných činů (zločinů a přečinů), které zdejší OOP VM zaevidovalo. Z hlediska objektivit je třeba uvést, že jisté procento kriminality není občany hlášeno (evidováno) a jedná se tak o kriminalitu latentní. Může také nastat případ, že některé trestné činy, které byly na území města spáchány, vedla v evidenci (vyšetřovala) jiná složka PČR než OOP VM. Pro naše potřeby však postačí vycházet z údajů v následující tabulce.

2.1. Analýza trestné činnosti (TČ)

Tabulka č. 1 – Počty přečinů a zločinů

Kriminalita (přečiny i zločiny)				
Rok	Celkem veškeré TČ	Násilná	Mravnostní	Majetková
2017	149	11	7	41
2018	136	8	4	33
2019	190	23	4	68
2020	127	7	2	47
2021	104	7	2	47
2022	139	9	8	49

Na základě uvedených počtů je patrné, že ve srovnání s rokem 2021 došlo k nárůstu trestných činů, a to ve všech rovinách, kdy nejvíce stoupala IT kriminalita (až o třetinu), zejména internetové podvody, kdy tyto nejsou v tabulce zaznamenány, neboť se jednalo převážně o sériové skutky, kdy ve věci nebyly zahájeny úkony trestního řízení a byly po zadokumentování zaslány k souhrnné realizaci na příslušné oddělení SKPV. Nárůst byl zaznamenán jak u mravnostních trestných činů, tak i u násilných. V roce 2022 byly ve Vysokém Mýtě vyšetřovány dva zločiny vraždy, oba objasněny. Majetková trestná činnost se pohybuje na přibližně stejné úrovni, kdy se začíná po delší pauze navyšovat počet jak krádeží prostých, tak krádeží spáchaných vloupáním, kdy poměrně strmě narůstá způsobená škoda.

Na zvýšení kriminality má vliv několik faktorů, kdy hlavním z nich je stálý příliv cizinců zaměstnávaných na teritoriu města nebo v jeho okolí, kdy agentury zprostředkovávající jejich zaměstnávání většinou pro tyto osoby zajišťují i ubytování. Z ubytovávání cizinců se stává výdělečný business, kdy se stále více objevují případy nelegálního ubytování. Na tento trend se váže i nárůst nelegálního zaměstnávání cizinců, zejména poté, co jsou ze stávajícího zaměstnání propuštěni – důvodem bývá zejména alkohol

na pracovišti, nevhodné chování, narušování občanského soužití, špatná pracovní morálka. Tito cizinci poté zůstávají v místě, zde si zajišťují práci bez náležitých povolení a navíc se zde dopouští jak přestupků (drobné krádeže, narušování veřejného pořádku a občanského soužití), tak páchají i závažnou trestnou činnost (ublížení na zdraví, nebezpečné vyhrožování, krádeže na osobě apod.). Další nárůst trestné činnosti je důsledkem přílivu běženců z Ukrajiny, kteří žijí nebo pracují ve městě díky dočasné ochraně. Z posledních oficiálních čísel vyplývá, že jich na území Vysokého Mýta žije cca 600 a další stovky jsou zde již delší dobu na základě pracovních povolení, která si aktuálně nechali o dočasnou ochranu prodloužit. Ukrajinci bez právního povědomí se dopouští zejména trestných činů ohrožení pod vlivem návykové látky, výtržnictví, evidují se napříč krajem stále častěji případy újezdů od BČS vozidly s ukrajinskými registračními kartami a záchyty padělaných dokladů. Obecně začíná být situace v souvislosti s velkým přílivem cizinců vnímána jak policií, tak i dalšími subjekty jako hrozící bezpečnostní riziko. Po poklesu nápadu TČ v době pandemie Covid, se jejich počty dostaly na období před Covidem i výše a s velkou pravděpodobností bude v roce 2023 dále narůstat.

Důležitým faktorem pro prevenci i objasňování protiprávního jednání, ostatně jako každoročně, bylo i v roce 2022 vytěžování městského kamerového systému, který poskytl důležité důkazy. Nadále lze na velice nadstandardní úrovni charakterizovat spolupráci mezi PČR, městskou policií, asistenty prevence kriminality a dalšími orgány města.

Nadále mají poměrně velký podíl na páchání trestné činnosti ve městě občané závislí na drogách a alkoholu, kdy je i nadále jednou z priorit policie, zabývat se podněty souvisejícími s výrobou, distribucí a užíváním návykových látek. Z pohledu místa páchání trestné činnosti, tato i nadále zůstávají převážně v místech, která nejsou monitorovaná městským kamerovým systémem a jsou zde ubytovaní cizinci a sociálně slabí občané. Ve městě stále přetrvává problém se silnicí první třídy I/35, která vede přímo středem města, což má za důsledek nejen vysokou nehodovost s vážnými zraněními i úmrtími, ale je i snadným přiváděčem pro náhodné zloděje. Efektivním řešením, které usměrnilo dopravu a snížilo nehodovost, byla rekonstrukce křižovatek na této komunikaci, které byly doplněny detekcí na červenou a rychlostními radary. Očekávaný problém, který vyvstal se svedením rychlostní silnice D35 u Ostrova na stávající komunikaci I/35, je otázkou dalších jednání, neboť se již objevují stížnosti starostů okolních obcí, přes které si tranzitní doprava zkracuje cestu, aby se přetížené silnici I/35 v centru Vysokého Mýta vyhnula. Po přemístění dálničního oddělení do Městce, bylo zachováno v omezeném počtu druhé oddělení ve Vysokém Mýtě na ulici Průmyslová, které bude nadále dohlížet na provoz na silnici I/35.

Další personální nárůst z důvodu velkého množství evidovaných případů kyberkriminality zažilo v rámci Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, oddělení kyberkriminality, které se zabývá zejména internetovými podvody, kyberšikanou, šířením dětské pornografie, zneužíváním osobních dat a podobně, rozšiřovat se budou i útvary v rámci Územních odborů.

Pokračuje trend zvýšení trestné činnosti páchané nezletilými a mladistvými, zejména právě v oblasti kyber. Zvyšuje se i agresivita a šíření nenávisti mezi dětmi, rovněž přibýly případy sprejerství. Každoročně jsou evidované desítky případů útěků děvčat z diagnostického ústavu Brandýs nad Orlicí, které je přemístěno do centra Vysokého Mýta.

V rámci Krajského ředitelství policie Pardubického kraje Územního odboru Ústí nad Orlicí je stále dislokováno celkem 8 obvodních oddělení Policie České republiky (Choceň, Česká Třebová, Letohrad, Králíky, Žamberk, Lanškroun, Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto). Nárůst trestné činnosti zaznamenaly všechna uvedená oddělení. Početní stavy policistů jsou stále nenaplněny a stav zhoršuje i posilování výkonu v jiných krajích a zvýšené kontroly na hranicích se Slovenskem, kam jsou policisté z celého Pardubického kraje již několik měsíců převelováni.

Pro reálnější představivost o trestných činech a jejich pachatelích uvádíme statistiky, které se týkají věku pachatelů trestné činnosti a věku obětí těchto činů, které byly na OOP VM evidovány. Přehled je zpracován od roku 2017.

Tabulka č.2 – věk pachatelů trestné činnosti

Pachatelé				
Rok	0 -14 let	15 – 17 let	18 a více let	Recidivisté
2017	3	1	20	2
2018	1	4	54	9
2019	4	3	68	11
2020	2	2	38	3
2021	0	4	75	36
2022	3	0	50	4

Tabulka č. 3 – Oběti trestné činnosti

Oběti			
Rok	Děti (0 - 18 let)	Ženy	Osoby starší 65 let
2017	3	15	5
2018	4	42	6
2019	12	65	17
2020	6	34	5
2021	4	32	11
2022	9	34	6

Jako subsidiární evidenci, která pomůže zachytit a dokreslit celkový stav bezpečnosti ve městě, můžeme použít zcela oprávněně statistiku přestupků, které byly na území města spáchány v totožném období, ve kterém jsme zkoumali statistiku trestné činnosti. Na rozdíl od statistik trestné činnosti, nám zde v oblasti přestupků přibývají navíc údaje z evidencí MP VM.

Tabulka č. 4 – Počty přestupků OOP VM

Přestupky zjištěné OOP ČR Vysoké Mýto				
Rok	Celkem veškeré přestupky	§ 47 a 49 narušování veřej. pořádku a obč. soužití	§ 50 - majetkové přestupky	§ 30 - alkoholismu a kuřáctví
2017	657	262	191	29
2018	502	270	157	22
2019	624	157	196	17
2020	577	154	174	16
2021	730	123	163	19
2022	997	154	194	21

Z tabulky je patrný skokový nárůst celkového počtu evidovaných přestupků v roce 2022 oproti roku 2021 a roku 2020, kdy v tomto se odrazila zejména práce policistů přímo v terénu, zejména v souvislosti s dohledem nad Besip, s řešením přestupků proti majetku, kam spadají i přestupky v rámci IT kriminality, (nárůst počtu skutků + navýšení výše škody z 5.000,- Kč na 10.000,-Kč u TČ). Přibývají i přestupky proti občanskému soužití a veřejnému pořádku, kdy je patrné stoupající napětí mezi lidmi vzhledem k energetické krizi, nedostatku financí, vysoké inflaci, migrační vlně způsobené válkou na Ukrajině a migrační vlně z východních zemí. Velké množství cizinců ve městě vzbuzuje v lidech nedůvěru a pocit nebezpečí, zejména pokud se tito v jejich blízkosti dopouští násilností, jsou hluční, narušují veřejný pořádek, pohybují se zjevně pod vlivem alkoholu nebo pod vlivem alkoholu řídí motorové vozidlo.

Tabulka č. 5 – Počty přestupků MP VM

Přestupky zjištěné MP Vysoké Mýto						
Rok	Celkem	narušování veřejného pořádku	narušování občanského soužití	majetkové přestupky	alkoholismu a kuřáctví	proti obecně závazným. vyhl. v obl. bezpečnosti a veřej. pořádku
2017	168	72	28	27	2	39
2018	148	63	23	18	3	41
2019	171	62	43	41	4	21
2020	114	37	33	24	2	18
2021	111	48	34	15	3	11
2022	129	57	22	21	10	19

Tabulka č. 6 - přestupky MP a PČR

Přestupky MP+OOP 2020 - 2021									
	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			
druh	k 31.12. 2021	změna proti roku 2020	k 31.12. 2020	k 31.12. 2021	změna-rok 2020/2021	rok 2020	rok 2021	změna- rok 2020/2021 (index)	změna 2020/2021 (%)
Proti veřejnému pořádku	11612	- 163	68	79	11	58	68	10	16,2
Proti občanskému soužití			156	126	-30	132	109	-23	-19,2
Proti majetku			198	178	-20	168	153	-15	-10
na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi			18	22	4	15	19	4	22,2
přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku			18	11	-7	15	9	-4	-39

2.2. Analýza sociálních ukazatelů

Zde porovnáváme údaje o počtu nezaměstnaných a o počtu sociálních dávek.

Tabulka č. 7 – Počty nezaměstnaných Vysoké Mýto – pouze za Vysoké Mýto k 31.12.

Rok	Počet nezaměstnaných – Vysoké Mýto (v %)	Počet uchazečů – Vysoké Mýto	Index nezaměstnaných na 10 tisíc obyvatel
2017	2,6	215	172
2018	2,1	186	154
2019	2,4	207	175
2020	2,8	237	201
2021	2,4	204	176
2022	3,2	254	222

Tabulka č. 8 – Počty dávek hmotné nouze Vysoké Mýto – za ORP, jedná se o počty výplat za celý kalendářní rok

Rok	Počet dávek hmotné nouze	Počet dávek – příspěvek na živobytí	Počet dávek – doplatek na bydlení	Index celkem vyplacených dávek hmotné nouze na 1 tis. obyvatel
2017	4482	3054	1428	360
2018	3936	2676	1260	327
2019	2694	1796	898	85
2020	2556	1632	924	81
2021	2244	1404	840	71
2022	2237	1425	812	72

Tabulka č. 9 – Počty dávek státní sociální podpory Vysoké Mýto – za ORP, jedná se o počty výplat za celý kalendářní rok

Rok	Počet osob dávky státní sociální podpory celkem	Příspěvek na bydlení	Index celkem vyplacených dávek hmotné nouze na 1 tisíc obyvatel
2017	4908	4908	394
2018	4614	4614	383
2019	3960	3960	124
2020	3360	3360	106
2021	3200	3200	102
2022	4980	4980	160

Počet obyvatel k 1.1.2022 v celém ORP Vysoké Mýto je 31 479 osob.

3. Vyloučené lokality

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Odbor řízení a pomoci z ESF a Oddělení řízení a implementace OP RLZ výzkum s názvem Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti. Partnerem byla mimo jiné Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Tento projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Realizátorem výzkumu byly následující organizace: GAC spol. s r. o.; Nová škola o. p. s. a externí výzkumníci pro realizaci terénních fází. Komplexní podklady jsou uvedeny: http://www.esfcr.cz/mapa/int_CR.html

V rámci výše uvedené studie byly ve Vysokém Mýtě předmětem zkoumání tři tzv. vyloučené lokality. Ve všech případech se jednalo o lokality, kde je zastoupena především romská populace. Níže uvedený text je aktualizovaným textem původní studie.

Současné chápání a definování vyloučených lokalit (viz. níže) vychází ze změn v souvislosti s časem a formováním obyvatelstva ve městě.

Níže definované pojetí vyloučených lokalit, vychází zejména z místních znalostí a zkušeností z práce terénního pracovníka pro vyloučené lokality, sociálních pracovníků, pracovníků v prevenci kriminality a dalších složek participujících na prevenci kriminality, na péči o osoby ohrožené apod.

Lokalita Husova 156/856,857,858

Počet obyvatel: 97dospělých a 92 dětí

Pracujících	52 obyvatel.
Na RD jsou	11 žen.
Důchod pobírá	19 osob
Nepracujících	15 osob

Takže, více obyvatel, jsou pracující.

Husova 156

Jedná se o velký bytový dům na periferii obce, zde je 33 bytů. Lokalitu tvoří dvě bytovky, k budově kasáren byla v roce 2000 přistavěna tzv. nová bytovka (o 21 bytech). Romští obyvatelé v domě žili již před rokem 1989. Rodiny zde často mění své byty,stěhují se z jednoho bytu do druhého, většinou v návaznosti na nedostatek financí, nebo změnou velikostí bytu.

Husova 856,857,858

Jak již bylo výše uvedeno, k budově kasáren byla v r.2000 přistavěna tato nová bytovka. Opět se jedná o městský bytový dům, kde jsou všechny byty v režimu nájemních bytů. Tyto byty jsou dlouhodobě obsazeny rodinami, které si plní své finanční závazky vůči městu, tudíž jim jsou nájemní smlouvy pravidelně prodlužovány. Jedná se o klidnou lokalitu, která však těsně přiléhá k lokalitě Husova 156. Pořádek se na těchto lokalitách o dost zlepšil, byli zde ustanovení dva správci na Husově 156 Bykár Petr a na 856,857,858 Ferko Petr. Oba dva správci dohlížejí na úklid ve vnitřních a venkovních prostorách. Přes léto zde mají obyvatelé obou bytovek postaveny zahradní altány a za pozemek ročně platí MěÚ Vys. Mýto. Tyto pronájmy jsou schvalovány radou města.

Lokalita Fibichova 323

Počet obyvatel: 21 dospělých a 31 dětí

Pracujících 7 osob

Na RD jsou 6 žen.

Důchod pobírá 2 osoby

Nepracujících 6 osob

V této lokalitě se nachází několik rodinných domků z nich pět z nich obývají romské rodiny. Domky, jsou v jejich osobním vlastnictví. Na konci ulice Fibichova se dále nachází velký bytový dům s. č.p. 323 kde jsou byty, které patří různým vlastníkům, kteří je dále pronajímají.

Lokalita Čapkovská 171

Počet obyvatel: 23 dospělých a 21 dětí

Pracujících 7 obyvatel

Na RD jsou 3 ženy

Důchod pobírají 3 osoby

Nepracujících 10 osob

Jedná se o městskou ubytovnu, kterou spravuje Městský bytový podnik Vysoké Mýto. Jsou zde uzavírány ubytovací smlouvy. Ubytovací smlouvy jsou klientům prodlužovány na základě zaplacení ubytovacího poplatku, který stanoví Městský bytový podnik Vysoké Mýto. Žijí zde z velké části romské rodiny. Vzhledem k tomu, že se jedná o ubytovnu, většina bytů má společné sociální zařízení a kuchyň.

Lokalita B. Smetany 33

Počet obyvatel: 17 dospělých a 10 dětí

Pracujících 9 obyvatel

Na RD jsou 4 ženy

Důchod pobírají 2 osoby

Nepracujících 2 osoba

V lokalitě B. Smetany je celkem 6 nájemních bytů. Dům není ve vlastnictví města Vysokého Mýto, ale ve vlastnictví firmy, která ho dále pronajímá jednotlivým zájemcům o bydlení. Dlouhodobě je dům plně obsazen romskými rodinami. Jedná se o třípodlažní dům, kde se na každém patře nachází dva byty.

4. Institucionální analýza

Cílem institucionální analýzy je získat přehled a provést vyhodnocení dosavadních aktivit orgánů státní správy, samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence s důrazem na prevenci na sekundární a terciární úrovni. V letech 2017 až 2019 proběhlo v ORP (obecního úřadu obce s rozšířenou působností) Vysoké Mýto Střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb, jehož obsahem projektu je zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb (SPRSS) pro území obce s rozšířenou působností (ORP) Vysoké Mýto s předpokladem časového horizontu jeho platnosti na roky 2019 - 2021. Jedním z výstupů tohoto plánování byl katalog sociálních služeb pro území ORP Vysoké Mýto, které poskytují různé druhy služeb, včetně služeb zabývajících se prevencí patologických jevů. On-line odkaz na uvedený katalog - <https://www.socialnisluzbyvm.cz/>

Institucionální analýza mapuje z dlouhodobého pohledu existenci organizací, jejich úkoly, možnosti, opatření, projekty a programy zaměřené do oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Součástí jsou základní kontakty na vedoucí představitele jednotlivých organizací, případně pracovníky klíčových služeb ve vztahu k řešené problematice. Materiál zobrazuje pouze základní přehled jednotlivých subjektů a jejich postavení. Pro bližší informace k jednotlivým organizacím a jejich službám slouží webové nebo telefonické odkazy.

Podstatnou, ne však jedinou kapitolu institucionální analýzy tvoří problematika trestné činnosti dětí a mládeže. Tuto skupinu město Vysoké Mýto vnímá jako jednu ze zásadních, vůči níž směřuje podstatné preventivní aktivity. Analýza mapuje současně i postavení a procesy vzájemné spolupráce.

Institucionální analýza je výčtem většiny, ne však všech, organizací participujících v prevenci kriminality ve městě. Jedná se o výčet těch, které sestavila skupina prevence kriminality po vzájemné shodě a na základě místní znalosti. Přestože některé organizace zařazené v následující kapitole (např. základní školy) nemají hlavní náplň prevence kriminality, byly po shodě členů skupiny prevence kriminality zařazeny do této kapitoly neboť v rámci svých „kroužků“ mají v oblasti prevence nezastupitelnou úlohu.

4.1. Organizace preventivní povahy ve Vysokém Mýtě

Mikádo – středisko volného času

je školské zařízení pro zájmové vzdělávání dětí, žáků a studentů. Účastníky mohou být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby.

<http://ddm-mikado.cz/>

Mateřské centrum Tykadlo Mikáda střediska volného času

Herna pro děti od 0 - 6 let, v rámci činností Mikáda Vysoké Mýto.

<http://ddm-mikado.cz/>

NZDM EMKO

nabízí dětem a mládeži ve věku 6 – 26 let z Vysokého Mýta a okolí pomoc, radu a podporu při zvládání složité životní situace a poskytuje jim bezpečné místo, kde mohou trávit svůj volný čas a rozvíjet vlastní aktivity. Prostřednictvím pestré nabídky volnočasových aktivit, poskytováním informací, odborné podpory a pomoci tak pracovníci pomáhají zmírňovat jejich situaci. Aktivity nebo radu a podporu poskytují pracovníci v klubu nebo v terénu na ulici. Služba je pro klienty dostupná každý všední den.

<http://www.skp-centrum.cz/rodina-a-deti/nizkoprahove-zarizeni-pro-deti-a-mladez-emko-vysoke-myto/>

Šance pro tebe – kontaktní místo Husova 156, Vysoké Mýto

Posláním a cílem je práce s dětmi a mládeží v mimoškolních oblastech, nabídka zájmového vzdělávání a dalších aktivit pro děti a mládež, příprava na vyučování, doučování, doprovody, podpora práce rodičů s dětmi. Jedná se zejména o práci s neorganizovanou mládeží, předškolními a školními dětmi.

<http://www.sance.chrudim.cz>

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi Vysoké Mýto

poskytuje na dobu nezbytně nutnou, zpravidla nepřekračující jeden rok, ubytování, pomoc a podporu ženám a matkám s dětmi, které jsou v nepříznivé životní situaci spojené se ztrátou bydlení. Pomáhá překlenout složité životní období. Ženy a matky s dětmi zde najdou pomoc a podporu, tak aby došlo k jejich zapojení do běžného života, snížení rizika sociálního vyloučení a aktivnímu podílení se uživatelek na řešení jejich nepříznivé životní situace.

<https://www.skp-centrum.cz/nase-sluzby-a-projekty/azylove-domy/adzvm>

Náš domov Koclířov, z. s. – azylový dům pro rodiče s dětmi

poskytuje pobytovou sociální službu partnerským nebo manželským párům a osamělým rodičům s nezletilými dětmi po dobu zpravidla 1 roku. Posláním sociální služby je pomoci lidem s dětmi překlenout jejich nepříznivou sociální situaci spojenou se ztrátou bydlení, zaměstnání, nedostatečným finančním zajištěním, nevhodnými podmínkami pro výchovu dětí, a kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením. Smyslem je postupné začlenění do ekonomického, sociálního a kulturního života společnosti.

<https://www.nasdomovkoclirov.cz>

Dům na půl cesty Žamberk

poskytuje sociální pobytovou službu mladým lidem od 18 do 26 let, kteří se ocitli bez zázemí a kromě ubytování potřebují také podporu k samostatnému způsobu života. Jedná se o osoby opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, opouštějí výkon trestu odnětí svobody nebo ochrannou léčbu, náhradní rodinnou péči nebo rodinu, která se ocitla v tíživé situaci, a to na základě doporučení kurátora nebo sociálního pracovníka.

http://www.cema-nno.cz/sluzby/dum_na_pul_cesty-3-14.html

Dům na půl cesty Hrochův Týnec

poskytuje sociální pobytovou službu mladým lidem od 16 do 26 let, kteří jsou v těžké životní situaci, kdy je pro ně těžké žít samostatně, prožili část svého života v dětském domově, výchovném ústavu, v pěstounské péči nebo v nedobré rodinné prostředí. Kromě bydlení je poskytována podpora k samostatnému způsobu života.

https://cestaprorodinu.cz/sluzby/dum_na_pul_cesty/potrebuji_pomoc-3-14-31.html

Laxus, o. s.

je organizace, zřizující odborné programy, které vytvářejí základ sítě služeb pro uživatele drog, s cílem minimalizovat negativní dopady užívání drog. Poskytuje adiktologické a sociální služby pro osoby ohrožené užíváním drog, provádí výzkumnou činnost v oblasti užívání drog, Osvětová činnost v oblasti užívání drog.

<http://www.laxus.cz/>

Intervenční centrum Pardubice

zajišťuje první kontakt a koordinaci pomoci pro oběti domácího násilí na celém území Pardubického kraje ve smyslu zákona č. 135/2006 Sb. Zprostředkovává poskytnutí následné pomoci, zejména sociální, psychologické, lékařské a právní.

<http://www.skp-centrum.cz/rodina-a-deti/intervencni-centrum/>

Oblastní charita Nové Hradky – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

cílem je předcházení sociálnímu vyloučení rodin s dětmi, snižování míry sociálního vyloučení rodin s dětmi prostřednictvím kvalitní a profesionální spolupráce pracovníka s rodinou. Hlavním cílem je zvýšit sociální integraci a optimální fungování rodin s dětmi, u kterých existuje riziko ohrožení vývoje nebo je vývoj dětí přímo ohrožen v důsledku dlouhodobě obtížné sociální situace, kterou rodina nedokáže samostatně, bez vnější pomoci, překonat.

<https://novehrady.charita.cz/jak-pomahame/socialne-aktivizacni-sluzby-pro-rodiny-s-detmi/>

Středisko výchovné péče Mimoza Ústí nad Orlicí

poskytuje psychologické a speciálně-pedagogické služby dětem, mladým lidem a jejich rodičům. Jedná se zejména o poradenství zaměřené na hledání příčiny problému a pomoc při jeho řešení, ale i přehled o možnostech spolupráce s jinými institucemi. Individuální setkání (klient - terapeut) a skupinová setkání (mezi vrstevníky s podobnými obtížemi). Psychoterapie - porozumění svým pocitům a sám sobě, hledání nových způsobů řešení obtížných situací. Rodinnou terapii - práce s celou rodinou, psychologická a speciálně pedagogická diagnostika - jako pomoc při pracovním zařazení, nalezení příčiny školního neúspěchu, práce s třídním kolektivem a učiteli v otázce šikany, vztahů ve třídě a agresivity.

<http://www.svp-mimoza.cz/>

Pedagogicko psychologická poradna Ústí nad Orlicí

poskytuje „služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků“. Základním posláním je tedy poskytovat pomoc (psychologickou, psychoterapeutickou, speciálně pedagogickou, metodickou, primární prevenci rizikového chování) dětem a žákům ve věku 3 - 26 let, jejich rodičům a učitelům všech typů škol (výukové potíže, šikana, drogy, agresivita, specifické poruchy učení, chování, psychosomatická onemocnění související se školou, rozvodové situace atd.).

<http://www.pppuo.cz/>

Centrum psychosociální pomoci – rodinná a manželská poradna Pardubického kraje

poskytuje občanům odborné služby a pomoc při řešení poruch partnerských, manželských, rodinných a jiných mezilidských vztahů formou poradenství a psychoterapie. Poradna pomáhá svojí činností k utváření příznivé rodinné, manželské a partnerské atmosféry a přispívá prostřednictvím odborného působení k odstraňování příčin konfliktů aktuálních i potencionálních.

<http://poradnapardubice.cz/kontakty/>

Oblastní charita Ústí nad Orlicí – občanská poradna

prostřednictvím poradenských služeb usiluje o to, aby občané (zejména osoby v nepříznivé sociální situaci) netrpěli neznalostí svých práv a povinností, neznalostí dostupných služeb nebo neschopností účinně vyjádřit své potřeby, či hájit své oprávněné zájmy. Občanská poradna je nezávislým místem

bezplatné, důvěrné a nestranné pomoci, provází občany při jejich obtížích a přijímá každého občana s každým dotazem. Občanská poradna se podílí na činnosti Asociace občanských poraden a společně s ní upozorňuje příslušné orgány státní správy a samosprávy na nedostatky legislativy a na neřešené problémy občanů.

<https://uo.charita.cz/jak-pomahame/obcanska-poradna/>

Výchovný ústav Brandýs nad Orlicí

provozuje svoji činnost na území města. Posláním zařízení je realizace ústavní výchovy (dle zákona č. 109/2002 Sb.). Cílem je integrace dívek do civilního, školního a pracovního prostředí. Cílová skupina jsou dívky ve věku od 15 do 18 let se závažnými poruchami chování a se soudně nařízenou ústavní výchovou či nařízeným předběžným opatřením.

<http://www.vychovnyustavbrandys.cz/>

Berenika – Vysoké Mýto, o. p. s.

posláním je poskytovat podporu lidem s mentálním a přidruženým tělesným postižením v osobním, sociálním a pracovním životě. Rodičům chceme pomoci při péči, kterou poskytují svým dětem, aby mohli žít plnohodnotným životem, bez obav o budoucnost svých dětí.

<http://www.berenika-vm.cz/>

Základní škola Javornického Vysoké Mýto

<http://zsjavornickeho.vmyto.cz/>

Speciální základní škola Vysoké Mýto

<http://www.szs-vysokemyto.cz>

Základní škola Jiráskova Vysoké Mýto

www.zs-jiraskova.cz

Základní škola Knířov

<http://www.zsknirov.com/>

Základní umělecká škola Vysoké Mýto

<http://www.zusmyto.cz/>

Ve městě dále provozují svoji činnost organizace, které povahou svých činností ovlivňují prevenci kriminality města:

Cykloklub Bendl

pořádání cyklistických závodů se zaměřením na žáky základních škol.

<http://cykloklub-bendl.webnode.cz/>

Junák - Svaz skautů a skautek

středisko Vydrří stopa a středisko Lejsek. Mezinárodní hnutí pro mládež, které organizuje schůzky, výpravy, akce a tábory.

<http://www.lejsek.skauting.cz/>

<http://vydrístopa.webnode.cz/o-nas/>

Vysokomýtská kulturní

je obecně prospěšná společnost zřízená Městem Vysoké Mýto. Zajišťuje kulturní, pořadatelskou a agenturní činnost pro obyvatele města a regionu včetně propagace své činnosti a místní kultury.

<http://www.mklub.cz/>

Plavecká škola Atlantic AAA

škola nabízí plavecký výcvik pro děti

<http://plavecka-skola-aaa.webnode.cz/>

Plavecká škola AQUASPORT Vysoké Mýto

organizace a realizace plavecké výuky

<http://www.plavanisraut.cz/>

Tenisový klub LTC Vysoké Mýto - Tenisová hala

<http://www.tenis.myto.cz/>

SOKOL Vysoké Mýto

<http://www.sokol-vm.cz/>

OREL Vysoké Mýto

FTC Vysoké Mýto - florbal

<http://ftcvysokemyto.cz/>

Fc Nejzbach Vysoké Mýto - futsal

<http://nejzbach.webnode.cz/>

SK Vysoké Mýto – fotbalový oddíl

<http://www.skvm.wbs.cz/>

AC Klub Vysoké Mýto – atletika

<http://ac-vysoke-myto.webnode.cz/>

Basketbal – BK Sokol Vysoké Mýto

<http://bkvm.wz.cz/>

Sportovní klub kanoistiky

<http://kubuj.wz.cz/skkvm/>

Fitness Style Lucie

<http://www.fitnesslucie.cz/>

TORO GYM fitness

<https://www.fitnessposilovna.cz/vysoke-myto/toro-gym/>

FITNESS KINESIS

www.fitnesskinesis.cz

FALCON KICKBOX

<http://falconkickbox.cz/o-klubu/>

Klub kuželkářů

<http://www.kkvm.cz/>

Ve městě je realizován Projekt Vinice - **Městské traily** Vysoké Mýto, jedná se o koncepční projekt, který byl budován po etapách. V první etapě projektu Vinice - Městské traily Vysoké Mýto byly zrealizovány a úspěšně uvedeny do provozu v roce 2016 trailové tratě. Celkem bylo vybudováno 2,14 km tratí, bylo nainstalováno bezpečnostní značení a informační tabule. Traily jsou koncipovány pro začátečníky, středně pokročilé a pokročilé cyklisty.

Druhou etapou (rok realizace 2017) byl projekt Vinice - Městské traily Vysoké Mýto - Propojovací traily a pumptracková dráha. Byly vybudovány 3 nové traily o celkové délce 400 m a jedna pumptracková dráha o ploše 1 000 m². Pumptracková dráha nabízí návštěvníkům jízdu v přírodě, která je šetrná k přírodě, ale zároveň bezpečná pro jezdce a jízdu. Třetí etapou (rok realizace 2018) bylo vybudování Herních FIT prvků, mobiliář a fitness schody. V srpnu byla 2018 dokončena výstavba nového altánu pro turisty a návštěvníky lokality trailů na Vinicích. Cílem projektu je vybudovat z této lokality příměstskou rekreační oblast.

V roce 2021 pokračuje třetí etapa projektu Vinice - Městské traily Vysoké Mýto.

-umístění trailů pro horskou cyklistiku v okolí rybníku Chobot a Malý Chobot, poblíž města Vysoké Mýto, z hlediska vybudování singletrailových a x-country mtb tratí včetně další doprovodné infrastruktury pro cykloturistiku a sportovní cyklistiku.

Pro volnočasové aktivity rodin, dětí a mládeže slouží i zrekonstruovaný **krytý plavecký bazén** ve Vysokém Mýtě. <http://www.bazen-vm.cz>

4.2. Spolupráce v systému intervence

Ve městě Vysoké Mýto je agenda manažera prevence velmi úzce provázána s činností kurátorů pro mládež, manažerů prevence kriminality jsou zároveň kurátory pro mládež, odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Vysoké Mýto. Na tomtéž odboru pracuje i drogový koordinátor, který koordinuje činnosti města v oblasti drogové problematiky, včetně spolupráce na preventivních aktivitách.

Jednotlivé zúčastněné subjekty spolupracují na prevenci delikventního jednání na různých úrovních.

Ve městě je zřízena **Skupina prevence kriminality**, která je odborným orgánem v řízení a koordinaci preventivních aktivit ve městě a zároveň je poradním orgánem starosty, potažmo rady města. Členy skupiny prevence jsou zástupci MěÚ - manažerů prevence kriminality, zástupce neziskových organizací - NZDM EMKO, zástupce pro volnočasové aktivity pro děti a mládež – Mikádo středisko volného času, zástupce lékařů, městské policie, policie ČR, zástupce základních škol. Tyto osoby spolupracují na tvorbě systému preventivních aktivit a zároveň i na provázanosti jednotlivých organizací podílejících se na těchto aktivitách. K setkání mohou být přizvány i další organizace, které je třeba dle aktuální situace zainteresovat na řešení vzniklých problémů. Spolupráce členů zaručuje úzkou provázanost organizací. Skupina se schází dle potřeby, minimálně však 2x do roka.

Manažerů prevence kriminality organizují a koordinují **interaktivní výuku „Právo pro každého“** na ZŠ ve Vysokém Mýtě. Ta ve školách probíhá od roku 2009 a kromě manažerů prevence jsou do ní zapojeni učitelé.

Probační a mediační služba

Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. **Zároveň poskytuje právní informace obětem trestných činů.**

Probační a mediační služba ČR představuje instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle činnosti PMS obecně

Integrace pachatele – Probační a mediační služba usiluje o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.

Participace poškozeného – probační a mediační služba se snaží o zapojení poškozeného do „procesu“ vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost. Ochrana společnosti – Probační a mediační služba přispívá k ochraně společnosti účinným řešením konfliktů a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

Možnost mimosoudního řešení konfliktu – mediace, má široké uplatnění v trestní justici a je jedním z nástrojů řešení trestného činu a jeho následků mezi pachatelem a poškozeným. Mediace poskytovaná Probační a mediační službou je bezplatná a založená na souhlasu obou stran. Mediáci vede odborník na řešení konfliktů – mediátor, který jednání řídí, zachovává vstřícný a vyvážený přístup k oběma stranám a napomáhá jim nalézt řešení, nejen v oblasti náhrady škody, ale i vysvětlení, proč k trestnému činu došlo. Poškozenému mediace nabízí možnost pochopení situace, okolností a zvyšuje pravděpodobnost rychlé náhrady škody. Obviněnému umožňuje vyjádření omluvy poškozenému, vysvětlení svého jednání a odčinění důsledků spáchaného trestného činu. Mediace je provázaná s trestním řízením a její výsledky jsou v něm také zohledněny.

Probační a mediační služba Ústí nad Orlicí

PMS v Ústí nad Orlicí má specialistu pro mládež.

V oblasti společensky prospěšné činnosti (SPČ) a obecně prospěšných prací (OPP) uložených soudem PMS navazuje spolupráci s neziskovými organizacemi.

V přípravném řízení u mladistvých PMS úzce spolupracuje s kurátory pro mládež MěÚ Vysoké Mýto, taktéž při nařízeném dohledu probačního úředníka.

Pomoc a poradenství obětem trestných činů – poradna v Ústí nad Orlicí:

- podpora a pomoc všem obětem trestných činů
- poradenství při vyrovnávání se s dopady trestného činu
- poradenství v rámci orientace v trestním řízení
- základní právní informace
- zprostředkování dalších služeb
- doprovázení

Policie ČR (PČR)

Ve městě je zřízeno obvodní oddělení PČR. Výkon činnosti je dán legislativou. Jak je uvedeno již v úvodu - zástupce oddělení je členem skupiny prevence kriminality, je členem sociálně zdravotní komise

města, jejíž náplní je i řešení otázek etnik. Další participace mezi PČR a městským úřadem je na úrovni např. - výslechy dětí, kontroly dětí zda nekonzumují alkohol, preventivní přednášky, apod.

Městská policie (MP)

Přestože se v základu jedná o represivní složku, preventivní charakter je naplněn její samotnou existencí, stejně jako u PČR. Zástupce MP je členem skupiny prevence kriminality. MP se aktivně podílí na realizaci projektů v prevenci kriminality - nyní je to projekt APK. Děni ve městě sledují prostřednictvím MKDS, který je ve městě provozován od roku 2012.

Pod Městskou policií fungují od roku 2012 Asistenti prevence kriminality, jejichž hlavní náplní je prevence kriminality a zprostředkování kontaktů a řešení sporů na úrovni obyvatel vyloučené lokality.

Při spolupráci s OSPOD (orgán sociálně-právní ochrany dětí), kurátory pro mládež atd. má velkou výhodu faktická existence těchto institucí na jednom území. Tím dokáží pružně reagovat na vzniklé problémy.

Další informovanost mezi těmito složkami (OSPOD, PČR) je zajištěna např. formou SVI (systém včasné intervence) zpráv.

Terénní programy se zaměřením na skupinu národnostních menšin

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně. Terénní programy obsahují tyto základní činnosti:

- a) Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- b) Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Město Vysoké Mýto, Odbor sociálních služeb zajišťuje poskytování sociální služby Terénní programy dle § 69 a v souladu s dalšími ustanoveními zákona č. 108/2006 Sb. Terénní programy jsou službou sociální prevence.

Ve městě Vysoké Mýto je několik lokalit, které je možné označit jako sociálně vyloučené lokality. Pro tyto lokality je výše uvedená služba určena. V jedné z lokalit je zajištěno kontaktní pracoviště pro terénní programy. Jedná se o kancelář na adrese Husova 156, Vysoké Mýto.

Terénní programy ve VM nabízejí svým uživatelům pomoc v oblasti: bydlení, finance, zaměstnanost, jednání na úřadech, vzdělání a výchova dětí atd.

Zajištění spolupráce institucí a veřejnosti na prevenci kriminality ve městě

Při vytváření skupiny prevence kriminality byly veškeré instituce působící ve městě pozvány na první jednání skupiny, zde měly možnost stát se členem této skupiny. V průběhu její existence jsou dle vývoje situace a případných potřeb zvány tyto organizace k jednání a spolupráci. Možnost vstupu do Skupiny prevence kriminality je stále otevřena.

5. Identifikace rizik a návrhy řešení

- a) **vysoká migrace cizích osob** – ve městě je soustředěno několik velkých firem, které zejména přes agentury zaměstnávají stále se zvyšující počet cizinců. Tito zde většinou mají zařízené i ubytování. Ubytování v soukromých objektech se stalo výnosným obchodem a tak jsou prostory poskytovány i cizincům, kteří dojíždí do práce do okolních měst. Tento fenomén s sebou nese zvýšenou trestnou činnost v ulicích města. Jsou evidovány zejména případy výtržnictví, ublížení

na zdraví, nebezpečné vyhrožování, přestupky proti občanskému soužití, k tomu se přidružuje zvýšeného množství přestupků v dopravě – špatné parkování, apod. Ze strany cizinecké policie je zaznamenán nárůst nelegálního ubytování i zaměstnávání, které se dotýká i Vysokého Mýta. Volný přeshraniční pohyb cizinců rovněž způsobuje problémy s dokazováním těchto skutků a s vymáháním sankcí uloženými za přestupky.

- b) **závislosti** – závislosti jsou dlouhodobě fenoménem, který stojí za řadou problémů. Jedná se např. o oblast kriminality (krádeže v bytech, sklepích, krádeže na osobách...), mezilidských vztahů (domácí násilí, rozpad rodiny, ztráta zaměstnání...). Mezi závislosti identifikované v rámci bezpečnostní analýzy jsou zahrnuty závislosti na omamných látkách, alkoholu, na hazardu, internetu, apod.
- c) **kybernetická bezpečnost** – kyberprostor je virtuální prostředí, které nemá začátek a ani konec, nezná hranice národních států a nelze určit, jak rozsáhlý je. Rizikem je stále se zvyšující podíl osob, které nejen páchají trestnou činnost prostřednictvím tohoto prostředí, ale zvyšuje se i podíl osob, které si svým neuváženým chováním způsobují velké osobní problémy, a v neposlední řadě se jedná o osoby, které prostřednictvím sociálních sítí vytváří urážející komunikaci, a tím poškozují jiné osoby.
- d) **občanské soužití** – stále se zvyšující problémy ve vztazích a to nejen např. v rodinném prostředí, ale celkově v nastavení vztahů, komunikace mezi lidmi, jejich nezájem o druhé, neschopnost efektivního řešení vzniklých problémů. Velkým problémem je oblast péče o děti, které jsou čím dál častěji poškozovány svými rodiči (psychické týrání, psychické vydírání, fyzické týrání, vysoké nároky na děti, děti jsou prostředníky špatných vztahů mezi rodiči, atd.). Problémy se objevují čím dál častěji i v třídních kolektivech. Děti ztrácí schopnost komunikovat napřímo, neumí řešit problémy spojené s běžným životem, neboť jsou ovlivněny a často i závislé na sociálních sítích a reálné situace jsou pro ně nepřekonatelnou překážkou.
- e) **osoby ohrožené kriminalitou s ohledem na jejich věk, postižení** – prevence se zaměřením na pomoc osobám, jejichž ohrožení vychází z jejich zdravotního stavu, věku apod. Jedná se tedy o osoby blízké věku seniorů, osoby zdravotně či jinak handicapované. Množí se podvodná jednání, zejména přes sociální sítě, mobilní platformy, internety atd. Dále přetrvávají podvody v oblasti energií, při směně peněz, apod.

5.1. Způsob řešení problémů, rizik a participující subjekty na řešení

- ad a) komunikace s vedením firem zaměstnávajících větší počet těchto osob se zaměřením na podporu aktivit v prevenci, které přímo souvisí s fenoménem delikvence páchané těmito osobami. Orgány policie směřují své činnosti do této oblasti v rámci své základní činnosti – podnikají jak preventivní „projížďky“, tak také svoji následnou činnost – řešení vzniklých problémů. Vedení města se pravidelně setkává s vedením největšího zaměstnavatele ve městě Iveco Czech Republic, a. s. na pracovních setkáních.

zúčastněné subjekty: vedení města, PČR, MP, zástupci společností zaměstnávající vyšší počet cizinců

- ad b) od roku 2016 působí ve městě společnost Laxus, která zde provozuje terénní služby zaměřené na cílovou skupinu osob závislých na omamných látkách. Souběžně realizuje společnost ACET ČR v ZŠ ve Vysokém Mýtě, včetně Gymnázia preventivní aktivity u žáků zaměřené na různé oblasti lidského života, včetně závislostí.

Hodnocení terénní práce probíhá na společných jednáních firmy Laxus, drogového koordinátora. Preventivní aktivity ve školách jsou hodnoceny na úrovni vyhodnocování škol a následně společných setkáních škol a manažerů prevence kriminality, drogového koordinátora.

zúčastněné subjekty: Laxus, drogový koordinátor, PČR, MP, terénní pracovníci pro vyloučené lokality, ACET, ZŠ, Gymnázium

- ad c)** rozvoj moderní společnosti přináší i rozvoj sociálních sítí, včetně jejich negativních dopadů na jedince. Prevence, zvýšení povědomosti o možných rizicích, typování ohrožených skupin je důležitá součást opatření, která budou v aktuálním roce předmětem působení zainteresovaných osob. Jednou ze skupin, na něž bude cílena pozornost opatření, budou děti, u nichž je pohyb na sociálních sítích intenzivní a zároveň se jedná o osoby, které jsou vzhledem ke svému věku a sociálně-rozumným schopnostem skupinou ohroženou a zároveň velmi zranitelnou. Smyslem opatření bude rozšířit povědomí o rizicích pohybu v kyberprostoru, na co si dát pozor, jak se zde bezpečně „chovat“, co dělat, když budu osobou poškozenou, apod. K tomu budou využity sdělovací prostředky, osvěta ve školách prostřednictvím přednášek, apod.

zúčastněné subjekty: ACET, OSPOD, školy, policie ČR, MP

- ad d)** aktivity zaměřené na odpovědnost za vlastní chování, podpora zdravého vývoje jedince, zdravých vztahů v kolektivu, vztah k autoritám, úcta, odpovědnost k sobě samému, společnosti, životu, komunikace tváří v tvář, apod. budou jedny z témat, jejichž smyslem je podporovat zdravé vztahy ve společnosti. Podpora zdravých mezilidských vztahů je úzce propojena s kybernetickou bezpečností, respektive rozvíjí některá její úskalí. Prostřednictvím sdělovacích prostředků, činností sociálních pracovníků, přednáškové činnosti, besed...

zúčastněné subjekty: školy, OSPOD, manažeři prevence kriminality, PČR, ACET

- ad e)** aktivity v prevenci kriminality směřující na pomoc osobám ohroženým svojí povahou osobnosti. Smyslem tohoto opatření je eliminace hrozeb páčání trestné činnosti na těchto osobách. Základní myšlenkou je ukázat těmto osobám, jak se mohou bránit, co dělat, pokud se stanou obětí trestné činnosti, koho pustit do bytu, koho ne, jak komunikovat s cizími lidmi, kteří se jim snaží něco nabídnout, apod.

Forma pomoci – besedy, informace na webu, zpravodaj, letáky, apod.

zúčastněné subjekty: manažeři prevence kriminality, MP, PČR, další přizvané subjekty se zaměřením na pomoc těmto osobám.

6. Finanční zajištění navrhovaných opatření:

Město Vysoké Mýto patří mezi města, která podporují finančně oblast prevence kriminality cca 100 tis. Kč. Dále každoročně město vypisuje dotační titul na podporu sociálních věcí, zdravotnictví a rodiny ve výši cca 360 tis. Kč. V rámci protidrogové prevence město poskytuje finanční prostředky na zajištění adiktologických služeb ve městě - od roku 2016 zde poskytuje preventivní služby společnost Laxus. Za podstatné je třeba také brát i to, že každým rokem město poskytuje dotace na podporu sportu. V roce 2021 to bylo cca 2.100.000,- Kč, kde součástí je též podpora sportu dětí a mládeže. Dále se město pravidelně uchází o granty v oblasti prevence kriminality. Povinná spoluúčast města v projektech prevence kriminality MV je samostatnou položkou rozpočtu, není tak čerpána z prostředků uvolněných na prevenci kriminality.

Městem Vysoké Mýto jsou aktivity prevence kriminality podporovány, lze tedy předpokládat, že velká část preventivních aktivit bude realizována. Plnění bude také závislé na úspěšnosti města v dotačních řízeních.

7. Způsob měření a hodnocení efektivity dopadů opatření

Součástí práce SPK a zúčastněných subjektů v prevenci kriminality je pravidelné vyhodnocování opatření, preventivních programů i projektů. Toto hodnocení provádí především skupina prevence kriminality v součinnosti s vedením města, případně s odpovědnými pracovníky za jednotlivé programy, aktivity.

Věcnou kontrolou je vyhodnocována spolupráce zúčastněných složek v prevenci kriminality. Zjištěné údaje slouží k dalšímu definování úkolů, spolupráce, finančních toků apod. Hodnocení se dotýká kvalitativních a kvantitativních ukazatelů - sledují se zejména: vyřešené či předané veřejnoprávní delikty, struktura pachatelů, lokalizace, objasněnost, provázanost spolupráce preventivních subjektů, apod.

Věcná kontrola je součástí hodnocení každého programu, probíhá zpravidla po uplynutí kalendářního roku. Zaměřuje se především na hodnocení preventivních i projektových cílů, záměrů i jednotlivých přijatých opatření. Týká se dosažení tzv. preventivních cílů kvantitativních ukazatelů (počty podpořených projektů, finanční náklady apod.) kvalitativních ukazatelů (snížení páchaných skutků, zvýšení pocitu bezpečí, dosažení požadovaného počtu osob v cílové skupině, zobecněné přínosy a nedostatky jednotlivých projektů, celková efektivita programu, osobní hodnocení osob poskytujících činnost, spokojenost cílové skupiny, apod.).

Základním smyslem této kontroly je hodnocení smysluplnosti aktivity, její přínos pro obyvatele, pro jejich rozvoj, rozvoj sítě služeb ve městě, preventivní charakter, přínos pro ohrožené skupiny obyvatelstva.

8. Odpovědnost za realizace bezpečnostní analýzy

Dílní odpovědnost konkrétních subjektů za realizaci jednotlivých opatření je podrobně popsána v plánu prevence kriminality města na roky 2020 – 2024. Základní odpovědnost za realizaci bezpečnostní analýzy a jejích opatření má skupina prevence kriminality, která je zásadním koordinačním orgánem plnění úkolů v bezpečnostní analýze. Zároveň je poradním orgánem rady města. Manažeri prevence kriminality odpovídají za organizaci skupiny prevence kriminality, svolávají skupinu, informují ji o zásadních postupech, navrhují zpracování a organizaci výstupů v plánu prevence a bezpečnostní analýze města, apod. Následně jsou skupinou prevence kriminality pověřeni ke konkrétním činnostem vyplývajících z bezpečnostní analýzy, pokud jimi není pověřen jiný člen skupiny.

Za spolupráce skupiny prevence kriminality Vysoké Mýto zpracovali:

lic. Tomáš Salášek, Zuzana Svobodová, DiS., v. r.
manažeri prevence kriminality města Vysokého Mýta